

ENERJİDE BU HAFTA: EXXON VALDEZ PETROL SIZINTISI*

Otuz yıl önce, 24 Mart 1989 günü geceyarısından hemen sonra, Exxon Valdez dev tankeri, Alaska'nın güney kıyısının açıklarında karaya oturdu. Kimse zarar görmedi, ancak geminin gövdesi kırıldı ve gemideki 1,26 milyon varil ham petrol denize döküldü. Ulusal Ulaştırma Güvenliği Kurulu soruşturmasında kazanın, kaptanın alkollü olmasının yanı sıra yetersiz personel eğitimi ve yönetim eksikliğinden kaynakladığı tespit edildi.

Sızıntıdan yıllar sonra bile, hâlâ bölgedeki bazı plajlarda petrol kalıntıları görülüyor. Exxon, hasarı gidermek için 900 milyon dolar ödemeyi kabul etti ve bu paranın kullanımını denetleyen Exxon Valdez Petrol Sızıntısı Mütevelli Heyeti çalışmalarına devam ediyor. Öte yandan bölgedeki ringa balığı popülasyonu –sızıntı sebebiyle olup olmadığı bilinmese de— 1990'ların başından itibaren düşüş gösterdi.

Yaşanan felaket, petrol endüstrisinde dönüşümün başlangıcı oldu. Tek gövdeli tankerler, ilk önce ABD'de ve daha sonra dünya çapında daha güvenli olan çift gövdeli tankerlerle değiştirilmeye başlandı. Süreç, Fransa'nın yaşadığı en büyük çevre felaketlerinden biri olan Erika tankerinin 1999'da batmasıyla birlikte hızlandı.

1989 yılında, petrol şirketleri, diğer işletme ve kuruluşlar, Küresel İklim Koalisyonu'nu kurdular. Bu koalisyon, 19. yüzyıldan bu yana yaşanan küresel ısınmanın nedeninin "ucu açık bir soru" olduğunu ve bunun tamamen olmasa da çoğunlukla "doğal ısınma eğiliminin bir parçası olduğunu" iddia etti. Aradan otuz yıl geçmesine rağmen ABD siyasetinde sadece iklim politikası ile değil temel bilim konusunda da derin anlaşmazlıklar yaşanıyor.

Gemilerin Uluslararası Denizcilik Örgütü kurallarına uymaları için kükürt emisyonlarını azaltmaları, yıllardır petrol piyasasında yaşanan en büyük yasal değişikliklerden biri oldu. Yeni düzenlemelerin etkileri bir süredir tüccarlar, yöneticiler ve analistler arasında hararetli tartışmalara konu olmuş olsa da, petrol piyasası, sonuçları üzerindeki kararsızlık sebebiyle "garip bir şekilde felç edildiğini" hissediyor.